

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ.

Θεωροῦντες, ὅτι ἡ τετάρτη ἐν Ἀρχαί Συνέλευσις διέταξε ῥητῶς νὰ διατηρηθῇ ἡ δικαστικὴ τάξις, ὅπως ἦτον ἡδη κανονισμένη, καὶ δὲν ἐσυγχώρησεν εἰμὴ προσθήκην ἀπλῶν τροπολογιῶν τοῦ παραδεδεγμένου συστήματος.

Θεωροῦντες, ὅτι ὁ μετέπειτα γενόμενος δικαστικὸς ὀργανισμὸς ἀντὶ τροπολογιῶν περιέχει μεταβολὰς καὶ ἀλλοιώσεις ἐναντίας πολλῶν διατάξεων τῆς δικαστικῆς ἐκείνης ἀξίως.

Θεωροῦντες, ὅτι ὁ νεώτερος ὀργανισμὸς ἔφερε βαρεῖς γογυσμοὺς καὶ πικρὰ παράπονα, καὶ ἡ πείρα ἀπέδειξε πραγματικῶς, ὅτι εἶναι ἀσυμβίβαστος μὲ τὰς χρεῖας τοῦ ἔθνους. Σκεπτόμενοι, ὅτι καὶ ὁ νόμος καὶ τὰ πράγματα ἀπαιτοῦσιν ἐξ ἀνάγκης τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ.

Διὰ ταῦτα ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ψηφίζομεν τὰ ἑξῆς.

Γενικαὶ Διατάξεις.

Ἄρθρον 1. Τὰ τακτικὰ Δικαστήρια περιλαμβάνουν τὴν πολιτικὴν, ἐμπορικὴν, καὶ ἐγκληματικὴν δικαιοσύνην.

Τὰ στρατιωτικὰ ἐγκλήματα ὑπάγονται εἰς τὰ πολεμικὰ συμβούλια.

2. Ἡ σύνθεσις, ἡ ἀρμοδιότης, καὶ ἡ δικαιοδοσία ἐκάστου τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων κανονίζονται ἀπὸ τὸ παρὸν ψήφισμα.

3. Τὰ μέρη εἶναι ἐλεύθερα, ἂν συμφωνήσουν, νὰ ὑποβάλλουν τὰς πολιτικὰς, καὶ ἐμπορικὰς διαφορὰς τῶν εἰς αἵρετοῦς κοιτὰς.

4. Δὲν ὑπάρχουν εἰμὴ δύο βαθμοὶ δικαιοδοσίας.

5. Τὰ Δικαστήρια κρίνουν δημοσίως.

Ἐξαιροῦνται ὅσαι ὑποθέσεις ἐγγιζοῦν τὴν σεμνότητα.

6. Τὰ ἐξαιρετικὰ καὶ εἰδικὰ Δικαστήρια καταργοῦνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Περὶ τῶν Πολιτικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Δικαστηρίων.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῶν Εἰρηνοδικῶν.

7. Οἱ Εἰρηνοδίκαι ἐκλέγονται ἀπὸ τὸν λαόν, καὶ ἐπικυρόνται ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν.

Ἡ ἐκλογὴ γίνεται ἀμέσως παρὰ τῶν πολιτῶν, ὅσοι ἔχουν δικαίωμα ψήφου.

8. Οἱ Εἰρηνοδίκαι τῶν μὲν χωρίων κρίνουν ἀνεκκλήτως ἕως τριάκοντα Φοίνικας, τῶν δὲ κωμοπολεων ἕως τεσσαράκοντα, καὶ τῶν πόλεων ἕως ἐξήκοντα· ἐκκλητῶς δὲ κρίνουν ἕως πεντακοσίου Φοίνικας.

9. Ἄν τύχη ἀπουσία ἢ ἐξαιρέσις τοῦ Εἰρηνοδίκου, ὁ δημογέρων, ἢ ἂν ᾖ πολλοί, ὁ γερωντότερος ἐξ αὐτῶν ἐκπληροῖ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

10. Ὅσαι ὑποθέσεις ὑπερβαίνουν τὴν ποσότητα τῆς ἀρμοδιότητος τῶν εἰρηνοδικῶν, ἀναφέρονται εἰς αὐτοὺς, μόνον διὰ νὰ συμβιδάσουν τὰ μέρη, ἂν ἡμποροῦν.

ΤΜΗΜΑ Β.

Περὶ τῶν Πρωτοκλήτων Δικαστηρίων.

11. Εἰς ἕκαστον τμήμα διορίζεται ἓν Πρωτόκλητον Δικαστήριον.

12. Ἡ Διαίρεσις τῶν δικαστικῶν τμημάτων, ἢ περιφέρειᾳ ἐκάστου, καὶ ὁ τόπος, ὅπου θέλουν ἐδρεῖται τὰ Δικαστήρια, θέλουν κανονισθῇ δι' ἰδιαίτερας διατάξεως τῆς Κυβερνήσεως.

13. Ἐκαστον Πρωτόκλητον ἔχει ἓνα Πρόεδρον, ἓνα γρμ.

ματέα, ἓνα ὑπογραμματέα, ἓνα δημόσιον συνήγορον, διοριζομένους παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ δύο συνδικαστὰς ἔχοντας ψήφον, καὶ ἐκλεγομένους κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον.

Ο λαὸς τοῦ τμήματος ἐκλέγει κατ' ἔτος, κατὰ τὸν νόμον τῶν ἐκλογῶν, δώδεκα ἐκ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως, ὅπου ἐδρεῖται τὸ δικαστήριον, ἢ δὲ Κυβέρνησις ἐπικυρῶν αὐτούς.

14. Τὰ ὀνόματα αὐτῶν καταγράφονται εἰς πῖνακα ἐκτεθειμένον εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ Δικαστηρίου.

Ἔως ὅτου ἐκλεχθῶν οἱ συνδικασταί, ἐκπληροῦν τὰ ἔργα αὐτῶν οἱ σύμβουλοι τῶν παυσάντων. Πρωτοκλήτων Δικαστηρίων, καὶ ἔχουν ψήφον.

15. Τὰ ὀνόματα τῶν συνδικαστῶν θέτονται εἰς στάμνον.

Ἐκαστον τῶν μερῶν ἐβγάλλει τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου αὐτοπροσώπως, ἢ δι' ἐπιτρόπου τοῦ ἀνά ἓν ἐξ αὐτῶν.

Εἰς ἑλλειψίν ἑνὸς τῶν μερῶν ἢ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ, ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου ἐβγάλλει ἀντ' ἐκείνου τὸν κλήρον.

16. Ἄν τὸ μέρος ἔχῃ αἰτίαν ἐξαίρεσεως, ὀφείλει νὰ τὴν προβάλλῃ αὐθημερὸν ἐπὶ ποινῇ ἀπορρίψεως.

17. Ο Πρόεδρος εὐθὺς ἀποφασίζει αὐνοπτικῶς περὶ τῆς προδκλρομένης ἐξαίρεσεως, καὶ ἂν γενῇ δεκτὴ, ἐξάγεται ἄλλο ὄνομα κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον.

18. Ὁ Πρόεδρος κρίνει μόνος περὶ τῶν προδικαστικῶν, καὶ παρεμπιπτόντων ζητημάτων.

19. Τὸ Πρωτόκλητον Δικαστήριον κρίνει ἀνεκκλήτως ἕως πεντακοσίου Φοίνικας, ἐκκλητῶς δὲ τὰς ὑπερβαίνουσας τὴν ποσότητα ταύτην διαφορὰς.

ΤΜΗΜΑ Γ.

Περὶ τῶν Ἐμπορικῶν Δικαστηρίων.

20. Διορίζεται ἐμπορικὸν Δικαστήριον εἰς Σύραν.

21. Χρεῖας τυχούσης, συσταίνονται καὶ ἄλλου ἐμπορικὰ Δικαστήρια.

22. Ὅπου δὲν ὑπάρχει ἐμπορικὸν Δικαστήριον, ἀναπληροῦνται ἀπὸ τὸ Πρωτόκλητον, μὴ ὑπερβαίνον τὴν οἰκείαν αὐτοῦ δικαιοδοσίαν ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ὑποβαλλομένων διαφορῶν.

23. Σύγκειται ἀπὸ ἓνα Πρόεδρον, ἓνα γραμματέα, καὶ ἓνα ὑπογραμματέα, διοριζομένους ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἀπὸ δύο συνδικαστὰς ἐκλεγομένους κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον.

Οἱ ἔμποροι τῆς πόλεως, ὅπου ἐδρεῖται τὸ Δικαστήριον, συνερχόμενοι κατ' ἔτος, ἐκλέγουν κατὰ πλειοψηφίαν δώδεκα ἐκ τῶν μετελθόντων τιμίως τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐμποροῦ τοῦλάχιστον ἑξ ἑτῆ, ἢ δὲ Κυβέρνησις τοὺς ἐπικυρῶναι.

24. Τὰ ἄρθρα 15, 16, 17 καὶ 18 τοῦ παρόντος ψηφίσματος ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὸ ἐμπορικὸν Δικαστήριον.

25. Κρίνει ἀνεκκλήτως ἕως ἐπτακοσίου Φοίνικας.

26. Δὲ ὑπερβαίνουσας τὴν ποσότητα ταύτην διαφορὰς ἐκκαλοῦνται εἰς τὸ ἀνεκκλήτον.

ΤΜΗΜΑ Δ.

Περὶ τοῦ Ἀνεκκλήτου Κριτηρίου.

27. Διορίζεται ἓν Ἀνεκκλήτον Κριτήριον δι' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν, καὶ ἐδρεῖται εἰς τὴν πρωτεύουσαν.

28. Ἐχει ἓνα πρῶτον Πρόεδρον, ἓνα δεῦτερον Πρόεδρον, ἑνέα δικαστὰς, τρεῖς ἐκαστοῦ, ἓνα γενικὸν (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ).

μνηστικὴν Διαδικασίαν εἰς ὅ,τι δὲν ἀντιδραίνει εἰς τὸ πᾶν ἡμεῖς.

53. Ὅλαί αἱ ὑποθέσεις, ὅσαι εἶναι ἐκκρεμεῖς εἰς τὸ Ἀνώτατον Κριτήριον, θέλουν κριθῇ ἀπὸ τὸ Ἀνέκκλητον.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Πρὸς τὸν Ἐκδότην τῆς Ἐθνικῆς Ἐφημερίδος.
Εὐρίσκεται καὶ ὁ κλῆρος τῆς Ἑλλάδος, καθὼς μέχρι τοῦδε καὶ ὅλα τὰ Ἑλληνικά πράγματα, ἄτακτος, ἀδιάτακτος, ἀνοματίστος· ὁποῖος δὲ εἶναι αὐτός, τὸ πλεῖστον μέρος, κατὰ τὰ ἥθη καὶ τὴν παιδείαν, εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι, καὶ διάφορος δυσκόλως ἡμπεροῦσε νὰ ᾔηται κατὰ τὴν ἐθνικὴν κατάστασιν, καὶ κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν τῆς προεδρίας τοῦ ἐπὶ τῆς τουρκοκρατίας. Κοινὴ εὐχὴ ἦτον καὶ εἰς τὸ νὰ βελτιωθῇ ἡ τάξις αὕτη, ἥτις εἶναι διωρισμένη πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ εἰς τὸ νὰ ᾔηται διδάσκαλος καὶ παρὰδειγμα τῆς ἡθικῆς. Κατὰ τὸν ἐπταετὴ πόλεμον φροντίζοντες περὶ διατάξεως τῆς ἐκκλησίας καὶ βελτιώσεως τοῦ κλήρου δὲν ἡμποροῦσε νὰ γενῇ διὰ τὰς ἀνωμάλους περιστάσεις, εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκοντο τότε καὶ τὸ ἔθνος καὶ ἡ Κυβέρνησις του. Τὴν ἐκ τοῦ πολέμου ἀταξίαν διεδέχθη ἡ Καποδιστριακὴ Κυβέρνησις. Πολλὰ καλὰ ἐδύναντο νὰ γενῶσιν ἐπ' αὐτῆς διὰ τὴν εἰσαχθεῖσαν ἡσυχίαν, διὰ τὴν ἀσφάλειαν, διὰ τὴν ἀφθονίαν τῶν χρηματικῶν μέσων, ἂν ὁ ἀρχηγὸς αὐτῆς δὲν ἦτον τοιοῦτος, ὁποῖος ἦτον· ἀλλ' ὁ Καποδίστριας δὲν ἐφρόντιζε σπουδαιότερον περὶ οὐδενὸς ἄλλου, εἰμὴ περὶ ταπεινώσεως καὶ ἀφρονεώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, καὶ περὶ τῆς διὰ τῶν μέσων τούτων διατηρήσεως καὶ στερεώσεώς του εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐν ᾧ ἐδύνατο νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον εὐκολώτερον καὶ τιμιώτερον, ἂν ἐπολιτεύετο κατὰ τὰς εὐχὰς τοῦ ἔθνους. Πόσον ἔσφαλε! πόσον ἠπατήθη! πόσον προεγνώρισε καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιόν του συμφέρον!

Πρὸς τὸ ἴδιον αὐτοῦ τέλος ἠθέλησεν ὁ Καποδίστριας νὰ μεταχειρισθῇ καὶ αὐτὸν τὸν κλῆρον παρὰ τὸν ἱερὸν καὶ ὑψηλὸν διορισμόν του· καὶ ὅσα ἀφρονέστερα ἦτον ὁ κλῆρος, τόσα ἐπειρηδαιότερα ἐφαίνετο πρὸς τοὺς σκοποὺς καὶ τὰ τέλη αὐτοῦ. Ἐζήτησε καὶ μεταξὺ αὐτοῦ, καὶ εὔρε καὶ εἰς αὐτὸν εὐκόλως, καθ' ἣν εὐρίσκετο ἡθικὴν κατάστασιν, ἀνθρώπους μοχθηροὺς, ἐπιτηδεῖους εἰς τὸ νὰ συντελέσωσι διὰ παντὸς τρόπον πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν ὀλεθρίων εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος σκοπῶν του, καὶ τοὺς ἐκ φύσεως ἢ ἐξ ἔθους διεφθαρμένους ἐκάστης τάξεως ἐκκλησιαστικοὺς· διέφθειρεν ἐτι μᾶλλον κατὰ τὸ καταχθόνιον σύστημά του, καὶ ἐκ ποιμένων, κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διάταξιν, ἀπέδειξε λύκους καὶ πολλοὺς τῶν ἐπισκόπων αὐτῶν. Εἶναι γνωστὸν τῆς κατασκαπείας τὸ σύστημα τοῦ Καποδίστρια· εἰς τοῦτο μετεχειρίσθη καὶ ἐκκλησιαστικῶς, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐπὶ τῆς ἐξομολογήσεως· διορισμένους πρεσβυτέρους, τοὺς κοινῶς λεγομένους πνευματικούς· ὥστε καὶ αὕτη ἡ συνειδήσις τοῦ πολίτου δὲν ἔμενεν ἀτάραχος, καὶ πολλοὶ ἔπαθεν κακῶς προαιδόμενοι παρ' ἐκείνων, εἰς τοὺς ὁποίους ἐπιστεύοντο εὐλικρινῶς τὴν συνειδήσιν των. Εἶναι φρικτὸν πρᾶγμα ἡ διδασκαλία τινῶν ἐπισκόπων πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτοῦ πρεσβυτέρους, διακόνους καὶ πνευματικούς ὑπὲρ τοῦ Καποδίστρια καὶ τοῦ συστήματος αὐτοῦ· τίποτε δὲν ἦτον ἱερὸν, τίποτε δὲν ἦτον βσιον, δίκαιον, τίμιον εἰς τοὺς σεβασμίους αὐτοῦ πατέρας, ἂν ἐζητεῖτο παρὰ τοῦ Καποδίστρια. Εἰς τὴν Αἴγιαν οἱ διδάσκαλοι διὰ λόγους ἡθικῶς καὶ θερησκευτικῶς ἐπέμενον ἀρνούμενοι τὸν ὁποῖον ἐζήτη· ὁ Καποδίστριας ὅρκον, ὅτι δὲν εἶναι μέλη τῆς

παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου πνεύματος καὶ δολίως πλασθείσης ἱερωρίας τοῦ Ἡρακλέους· καὶ ὁ ἀληθὴς Ἰησοῦτης Μουστοξύδης ἐπέμενε ζητῶν τὸν ὅρκον, καὶ εἰς τὸ νὰ εὐκολύνῃ τὴν συνειδήσιν των διδασκάλων, ἐμεταχειρίσθη ὄργανον καὶ τὸν ἐπίσκοπον Α. . . . ὁ δὲ καυχώμενος εἰς τὴν διαδοχὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀποστόλων ἐπίσκοπος ἐκήρυττεν, ὅτι ἡμποροῦν οἱ διδάσκαλοι νὰ ὀρκισθῶσι χωρὶς ἐλέγχου τοῦ συνειδήτος, ὅτι ὁ ὅρκος εἶναι ἐκ τῶν ἀδιαφόρων, ὅτι εἶναι συγχωρητὸς, καὶ μάλιστα εἰς πολιτικά πράγματα, καὶ ψευδῶς γινόμενος, ἂν διὰ τὸν ὅρκον ἡμπορῇ τις ν' ἀποφυγῇ βλάβην, ἢ ν' ἀπολαύσῃ ὄφελος, καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἠθηκεύετο ὁ σεβάσμιος ποιμὴν, κολακεύων καὶ τὸν Καποδίστρια καὶ τὸν Μουστοξύδην πρὸς ἴδιον αὐτοῦ ὄφελος. Κατὰ τοῦτον ἔπραξαν καὶ ἄλλοι ἐπίσκοποι· καὶ τοιούτων ἐπισκόπων τὰ ὀνόματα δίκαιον εἶναι νὰ γνωρισθῶσιν.

Ἡ Καποδιστριακὴ Κυβέρνησις ἐπὶ τῆς πρώτης καταστάσεώς της τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1828 ἔδωκεν ἐλπίδας καὶ σπουδαίας φροντίδας περὶ ἐκκλησίας καὶ κλήρου. Ὑπεσχέθη συστασιν ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας ἐπερίγραφον ἐν συντόμῳ εἰς τὸν ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους διοργανισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ εἰς τὸ ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου καταστατικὸν αὐτῆς ψήφισμα, τὰ καθήκοντα. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπόσχεσις αὕτη ἔμενεν εἰς μόνον τὸ χαρτίον, καθὼς καὶ ἄλλαι σημαντικώτεραι καὶ οὐσιωδέστεραι Καποδιστριακαὶ ὑποσχέσεις. Μόλις μετὰ πολλοῦ μηνὸς ἐγέννησεν ἡ σοφὴ τοῦ Καποδίστρια κεφαλή μίαν τοιαύτην ἐπιτροπὴν, ἄλλα πάντῃ διαφέρειν, τῆς ὁποίας ὑπέσχετο, καὶ πρὸς ἄλλο τέλος. Διῶρισε πέντε ἐπισκόπους, καὶ τοὺς μὲν τρεῖς ἀπέστειλεν εἰς τὴν Πελοπόννησον, τοὺς δὲ δύο εἰς τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος (τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα ἐθεώρει πάντοτε ὡς ἐκτὸς τοῦ κομιτάτου ἢ τῆς ἡγεμονίας του) μεθ' ἑνὸς γραμματέως ἑκαστον κόμμα, νὰ κηρύξωσι τὸ Καποδιστριακὸν νέον εὐαγγέλιον, ὑπὸ πρόσχημα ἄλλο, εἰς προπαρασκευὴν τῶν πολιτῶν, εἰς εὐκόλον παραδουχίαν τοῦ δεσποτισμοῦ κατὰ τὴν συγκροτουμένην τότε ἐν Ἀργεὶ Συνέλευσιν. Μεταξὺ τῶν ἀποστόλων εὐρέθησαν καὶ τίμιοι ἄνθρωποι, καὶ ἡ ἀποστολὴ δὲν ἐπληρώθη καθ' ὅλα κατὰ τὴν εὐχὴν τοῦ ἀποστείλαντος· διεβλήθησαν διὰ τοῦτο οἱ τιμιώτεροι αὐτῶν παρ' ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν κατασκοπῶν καὶ συκοφαντῶν, καὶ μάλιστα τοῦ δικδοῆτου καὶ ἐπισήμου, κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην, κατασκόπου, Δ. Β. . . . καὶ οὕτως ἔπεσον εἰς ὀργήν. Καὶ τοιαύτη ἦτον ἡ Καποδιστριακὴ ἐκκλησιαστικὴ ἐπιτροπὴ. Μετὰ τὴν ἐν Ἀργεὶ Συνέλευσιν ἐσυστήθη ἄλλη προσωρινὴ ἐπιτροπὴ, τῆς ὁποίας ἐν καὶ μόνον ἦτον τὸ ἀντικείμενον, ἢ κατὰ τὸ φαινόμενον ἐπίκρισις ἐνὸς γόου εὐχολογίου, περὶ τοῦ ὁποίου ἄλλοτε θέλει γενῇ λόγος.

Ὁ Καποδίστριας ἠθέλησε νὰ δείξῃ εἰς τὸν κόσμον, ὅτι φροντίζει καὶ περὶ τῆς παιδείας τοῦ μέλλοντος τῆς Ἑλλάδος κλήρου· ἐσύστησεν εἰς τὸ κατὰ τὸν Πόρον μοναστήριον σχολεῖον ἐκκλησιαστικόν· οἱ εἰς αὐτὸ ὑπότροφοι τῆς Κυβερνήσεως μαθηταὶ περιορίζοντο εἰς δεκαπέντε· μέγας ἀριθμὸς! καὶ ποίας ἡλικίας; ἀπὸ 12—18 ἐτῶν! Καὶ τί ἐδιδάσκοντο; τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, τὴν κατὰ τὴν ἱεράν ἱστορίαν! καὶ διὰ τὰ μαθήματα ταῦτα ἦτον χρεῖα ἰδιαιτέρου σχολείου! Καὶ παρὰ τίνων ἐδιδάσκοντο; παρὰ δύο ἱερομονάχων Ἀθωνιτῶν ἢ Ἀγιορειτῶν! Ἡ Γενικὴ Ἐφημερὶς Ἀριθ. 51 τοῦ 1830 εἰλεγε. «Διὰ τὴν ἐλλειψὶν ἀξίων διδασκάλων ἀνεβλήθη μέχρι τοῦδε ἡ κατάσταση κατὰ τὴν νῆσον Πόρου Ἐκκλησιαστικὴν σχολεῖον. Οἱ Πανθεοσεβαστοὶ Λογιστὰς

ΕΘΝΙΚΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ.

ΕΓΧΩΡΙΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Ἐκ Ναυπλίου, 11 Ιουνίου.

Ἀσμενοὶ διαγγέλλομεν εἰς τὸ κοινὸν ὅτι σήμερον συνε-
κλήθη τέλος πάντων ἡ πρώτη προοιμιακὴ συνεδρίασις
τῶν ἐν Ἀργεῖ συνηγμένων πληρεξουσίων, καθ' ἣν ἐξελέχθη
ἡ περὶ τῶν πληρεξουσίων ἐγγράφων ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ,
καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐλπίζομεν ὅτι θέλει γένῃ ἡ ἐνερ-
γὴ καὶ τῶν τακτικῶν συνεδριάσεων τοῦ παρόντος ἐθνικοῦ συλ-
λόγου. Σπεύδομεν δὲ νὰ ἐκδώσωμεν τὴν σημερινὴν πράξιν,
καθὼς θελομεν ἐξακολουθήσει νὰ ἐκδίδωμεν ἐγκαίρως καὶ
κατὰ τάξιν καὶ τὰς ἐπομένας.

Δὲν ἀμφισβάλλομεν ὅτι οἱ εἰσέτι λείποντες πληρεξούσιοι
θέλουν ἐνθυμηθῇ τῶρα μάλιστα ἢ ἄλλοτε ὅτι ἀναδέχονται
μεγίστην εὐθύνην ὡς πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτοὺς λαοὺς,
βραδύνοντες νὰ ἔλθωσιν εἰς τὸν προσδιορισθέντα τόπον.

ΣΥΝ ΘΕΩ. ΑΓΙΩ.

Α. Προκαταρκτικὴ Συνεδρίασις τῆς
Ἐπαναληφθείσης Δ' τῶν Ἑλλήνων Ἐθνι-
κῆς Συνελεύσεως.

Τὴν 11 Ιουνίου 1832, ἡμέραν Σάββατον.

1. Συνελθόντες οἱ παρόντες Πληρεξούσιοι τῶν διαφόρων
ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους, τῶν ὁποίων αἱ ὑπογραφαὶ ἔπονται,
κατεμετρήθησαν, καὶ παρατηρήσαντες, ὅτι εἶναι ὁ ἀπαι-
τούμενος ἀριθμὸς διὰ τὴν ἐναρξιν τῶν προκαταρκτικῶν
πράξεων, ἔκριναν ὁμοφώνως ν' ἀρχίσωσι τὴν ἀ προκαταρ-
κτικὴν συνεδρίαν.

2. Ἐξελέχθη Πρόεδρος τῆς ἡμέρας ὁ Κ. Π. Νοταρᾶς, ὡς
γεροντότερος, καὶ Γραμματεὺς ὁ Κ. Β. Χρυσοβέργης.

3. Ἐπρόβληθη περὶ συστάσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἐφεδιαστι-
κῶν ἐγγράφων τῶν Πληρεξουσίων ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς,
καὶ ἐνεκρίθη νὰ συστήθῃ ἀπὸ ἑνδεκα μέλη ἐξ ἀδιαφιλο-
νεικῶν Πληρεξουσίων, τῶν ὁποίων τὰ πληρεξούσια ἐγγρα-
φα νὰ ἐπεξεργασθῶσιν ἀπὸ τὸ ὅλον τῶν παρόντων Πληρεξου-
σίων.

4. Ἐπρόβληθησαν μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς οἱ Κ. Ἀναστά-
σιος Μυρομεχάλης, Δ. Μελετόπουλος, Ρήγας Παλαμίδης,
Δ. Κρετzenίτης, Α. Α. Λοιδορίκης, Γ. Δέλης, Ν. Καλογε-
ρόπουλος, Γ. Πέτροπουλος, Δ. Κρεζῆς, Π. Ταταράκης καὶ
Σ. Ἀντωνιάδης, καὶ ἐνεκρίθησαν.

5. Ἐπαρυστάθησαν καὶ ἐπεξεργάσθησαν τὰ ἐγγράφα
τῶν διορισθέντων εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν μελῶν, ἐκτὸς τῶν
τοῦ Κ. Δ. Μελετοπούλου, καὶ Γ. Πετροπούλου, τὰ ὁποῖα
ἐκρίναν νὰ παρουσιάσων εἰς ἄλλην συνεδρίαν καὶ εὐρε-
ντα ἐν κλήρῳ τάξει ἐπεκυρώθησαν. Τα δὲ πληρεξούσια τῶν
Κ. Δέλη, καὶ Π. Ταταράκη ἐπεξεργάσθησαν, καὶ ἐνεκρί-

θησαν καθ' ὅσον ἀφορῶσιν αὐτοὺς, καθ' ὅσον δὲ τοῦ συμπλη-
ρεξουσίου των, θέλουσι παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν διὰ
νὰ τὰ ἐπεξεργασθῇ κατὰ τὰς ὁδηγίας τῆς.

6. Ἐγένετο λόγος περὶ τῶν ὁδηγιῶν, τὰς ὁποίας ὀρεῖ-
ται ἡ Ἐπιτροπὴ ν' ἀκολουθῇ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ἐγ-
γράφων, καὶ ἐνεκρίθησαν ὁμοφώνως αἱ ἐξῆς.

Α. Ἡ Ἐπιτροπὴ θέλει ἔχει βάσιν εἰς τὰς ἐπεξεργασίας
τῆς, τὴν κυριαρχίαν τοῦ λαοῦ, τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν πρκα-
στατῶν νόμον, καὶ τοῦς περὶ τύπων τῶν ἐκλογῶν ὑπάρχον-
τας κανονισμοὺς.

Β. Εἰς τὰς διχρειλονικουμένας ἐκλογὰς, στηριζομένη εἰς
τὴν κυριαρχίαν τοῦ λαοῦ, θέλει λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ἐξ ἑνὸς
μέρους τὴν νομιμότητα, καὶ ἐξ ἑτέρου τὴν πλειοψηφίαν.

Γ. Θέλει δεχέσθαι καὶ ἐπεξεργάζεσθαι τὰ πληρεξούσια
τῶν λαῶν, ὅσοι ἔλαβον τὸ δικαίωμα νὰ ἀποστέλλουν Πλη-
ρεξούσιους εἰς τὰς πρεσβυτάς Ἐθνικὰς Συνελεύσεις· καὶ
δὲ καινοτομίαν, ἥτις ἤθελε παρουσιασθῇ εἰς αὐτὴν, θέλει
τὴν καθυποβάλλει εἰς τὴν Συνέλευσιν αὐτὴν ὁμοῦ μετὰ τὴν
γνώμην τῆς.

Δ. Ὅσοι τῶν Πληρεξουσίων νομίζουν ὅτι ἡδικήθησαν
ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν, ἔχουν τὸ δικαίωμα ν' ἀνφέρωνται εἰς
τὴν Συνέλευσιν.

Ἀνατίθεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν νὰ ἀκλέξῃ τὸν Γραμμα-
τέα τῆς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εἶναι πλήρης, ὅταν εἶναι παρόντα τὰ δύο-
τρίτα, ἥτοι τὰ ὀκτὼ μέλη.

(Ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τὸν ἀριθμὸν 155.)

Αἱ χρεῖται τοῦ λαοῦ, καὶ ὁ νόμος αὐτὸς ἀπαιτοῦσιν ἐξ ἀ-
νάγκης πρὸ χρόνου πολλοῦ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ ὁργανι-
σμοῦ τῶν Δικαστηρίων. Ὁ Γραμματεὺς τῆς Δικαιοσύνης,
αἰσθανόμενος καὶ τὸ ἓν καὶ τὸ ἄλλο, ἐπικουρίασε πρὸς τὴν
Κυβέρνησιν τὸ ἐπόμενον μεταρρυθμιστικὸν περὶ τούτου σχέ-
διον. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ, θέλουσα νὰ εὐχαριστήσῃ
τὰς ἀναφορέτους ἀνάγκας τοῦ ἔθνους, καὶ τὴν θελήσιν
τοῦ νόμου, παρεδέχθη τὴν μεταρρύθμισιν ταύτην. Πρὸ δε-
καπέντε περιποῦ ἡμερῶν διηγγέλθη πρὸς τὴν Γερουσίαν τὸ
περὶ οὗ ὁ λόγος μεταρρυθμιστικὸν σχέδιον.

Εἰς αὐτὴν ἐναπόκειται νὰ εὐχαριστήσῃ καὶ ἀναπαύσῃ
τὰς κοινὰς χρεῖας. Μέγα πλῆθος ὑποθέσεων εἶναι ἀκρεμέες
ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, καὶ περιμένουν πολλὰ ἐξ αὐτῶν
ὀλόκληρα ἔτη τὴν ἀπόφασιν τῆς Δικαιοσύνης. Τόσα μεσέγγυα,
θεμένα πρὸ καιροῦ, νεκρόνουν ὅσας ὠφελείας ὁ νόμος ἀποδί-
δει εἰς τὴν διοικησίαν ἐκείνου. Τὰ συναλλάγματα τῶν πο-
λιτῶν, ἐξ αἰτίας τῆς ἀργίας τῆς τακτικῆς Δικαιοσύνης, δια-
κόπτονται καθ' ἡμέραν, καὶ φέρουν τὴν πλείστην ἀσυνέτην ζημίαν.

οἱ ἄριστοι Βενέδικτος Ρώσος, καὶ Ἀρχιμανδρίτης Προκόπιος, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπέβλεψεν ἐξ ἀρχῆς ἡ Α. Ε. γινώσκουσα τὴν ἱκανότητα καὶ ἀρετὴν τῶν ἀνδρῶν, ἐπείσθησαν τὸν [δοῦκ τῷ Θεῷ!] ν' ἀναδεγθῶσι τὴν διευθετήτην τοῦ κακιστοῦς τούτου, κτλ. » Περὶ τῆς ἱκανότητος τῶν εἰρημίων, ὡς πρὸς τὸ ὅποιον ἀνελάμβαναν ἔργον, πᾶς ἄλλος, ὁρθῶς κρίνων, ἤθελεν ἀμφιβάλλει· μόνος δὲ ὁ Καποδίστριας καὶ ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματεῖν Ν. Χρυσόγελος δὲν ἀμφιβάλλει· ἡ δ' ἀρετὴ αὐτῶν δὲν συστάτο εἰμὴ εἰς τὴν μακρὰν προσευχὴν καὶ τὴν διεξοδικὴν ποσὴν, καὶ εἰς ὅσα ἄλλα αποτελοῦσι τὴν μοναχικὴν καὶ μάλιστα Ἀγιορειτικὴν ὑποκρισίν, ἢ τὴν κατ' ἀγνοίαν τοῦ κακοῦ τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὸν ὀρθὸν λόγον ὀρθῶς, ἀληθῶς, ἐπέποντος ἐσφαλμένην δόξαν. Ἀλλ' ὡς ὁ Καποδίστριας καὶ εἰς τὰ πολιτικὰ ὑπουργήματα δὲν ἐπρόσεχε τελείως εἰς τὴν κοινὴν ὑπόληψιν καὶ δόξαν, ὡς δεσπότης, οὕτω καὶ εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά. Οἱ εἰρημῖνοι, καὶ μάλιστα ὁ δεῦτερος, δὲν εἶχον θέβαια ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν κοινὴν ὑπόληψιν, καὶ εὐρίσκοντο ἄλλοι καθ' ὅλα καλῆτεροι τῶν εἰρημίων, ἀνζητοῦντο, καὶ ἂν τὸ σχολεῖον ἦτον τῶν ἐκκλησιαστικῶν κατὰστημα, ἐξ οὗ ἐμελλε νὰ προκύψῃ ὄφελος. Τόσον ἐφρόντισεν ὁ Καποδίστριας καὶ περὶ τῆς παιδείας τοῦ Ἑλληνικοῦ κλήρου!

Κατὰ τὴν ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐπικρατοῦσαν τάξιν εἰς τὴν διαίκεσιν τῆς ἐκκλησίας, ἡ Ἑλλὰς εἶχε μέγαν ἀριθμὸν ἐπισκόπων· μόνῃ ἡ Πελοπόννησος εἶχε σχεδὸν τριάκοντα. Πολλοὶ ἀπέθανον ἐν τῷ μεταξύ· ἀλλὰ καὶ οἱ ἐτι ζῶντες πάλιν εἶναι πολλοί. Ἐκτὸς τούτων συνέρρευσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἄλλοι ἐκ τῆς Τουρκίας κατὰ διαφόρους ἐποχάς, οἱ μὲν φεύγοντες τὸν κίνδυνον, οἱ δὲ ἐλπίζοντες καλῆτέραν τύχην, καὶ ἄλλοι εἰς ἀνεμπόδιστον διὰ τὴν ἐν τῷ μεταξύ ἀταξίαν τρυφήν. Ὁ Καποδίστριας διώρισε καὶ ἐκ τούτων εἰς τὰς χρημεύσας ἐπισκοπὰς χωρὶς πολλῆς ἀνάγκης· ἀλλ' ἐκλεγε καὶ τούτους, καθὼς καὶ τοὺς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους του, ὅχι τοὺς τιμιωτέρους καὶ ἀξιωτέρους, ὅχι τοὺς πεπαιδευμένους καὶ σεμνοδίους, ἀλλὰ τοὺς ἐπιτηδειοτέρους εἰς τοὺς ἰδίους αὐτοῦ σκοποὺς, ὁποιοῦδήποτε βίου καὶ χαρακτῆρος καὶ ἂν ἦσαν οὗτοι, μάλιστα δὲ ὅσῳ χειρότεροι, τόσῳ χρησιμώτεροι· καὶ ὅστις δὲν ἐδείκνυε διαθέσιν, ὅτι δύναται νὰ μεταβληθῇ ἐκ χρηστοῦ εἰς κακόν, εἰς τυρὸν ὄργανον τῶν διαταγῶν καὶ θελήσεων αὐτοῦ, ἢ πηρημελεῖτο διόλου, ἢ διοριζόμενος κατετρέχετο κατόπιν, ἀπεβάλλετο. Ὁ ἀληθῶς ἐνάρετος, κατὰ τὴν κοινὴν μαρτυρίαν, ὁ λόγιος, ὁ φιλάνθρωπος ἐπίσκοπος Ἀρδαμουρίου Ἰγνάτιος, παρημελήθη διόλου, ἂν καὶ ἦτον ἄξιος πολλῆς ἐπιμελείας. Ὁ ἐπίσκοπος Μητρῶν διορίσθη ἐν ἔτει 1828 Τοποτηρητὴς Κερνίκης καὶ Καλαβρύτων· οἱ χριστιανοὶ ἦσαν ἐυχαριστημένοι. Ἀλλὰ διότι ὁ ἐπίσκοπος ἐστράφη παρὰ τοῦ τότε Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας, Κυρίου Τρικούπη, καὶ διότι εἶχεν ἀνταπόκρισιν πρὸς τὸν Θ. Φαρμακιδῆν, καὶ διὰ μικρὰς τινας ἄλλας αἰτίας, διεβλήθη παρὰ τοῦ Γ. Μ. πιστοτάτου καὶ πονηροτάτου δούλου τοῦ Καποδίστριας, ἀπεβλήθη ἐκεῖθεν ὡς ἀσύμφορος εἰς τὸ πονηρὸν σύστημα, καὶ μόλις μετὰ καιρὸν καὶ μετὰ πολλὰς μεσιτείας Καποδιστριακῶν, καὶ ἀφ' οὗ ἀναγκάσθη ν' ἀρνηθῇ φίλους, καὶ νὰ διακόψῃ πᾶσαν σχέσιν πρὸς τιμίους, ἀλλ' ὑπόπτους νομιζομένους εἰς τὴν Κυβερνήσιν ἀνθρώπους, διορίσθη εἰς τὴν Ἠλιδα. Ὁ ἥσυχος καὶ σεμνὸς ἐπίσκοπος Ἐλαίας Παΐσιος μετετέθη ἐκ τῆς Χριστιανουπόλεως, ἐναντίον τῆς θελήσεως τῶν χριστιανῶν, εἰς ἄλλην ἐπισκοπὴν πρὸς χάριν ἐνὸς πρωτοσυγκέλλου, ἀνθρώπου πονηροῦ καὶ ἀνυπολήπτου, ἀλλὰ διὰ τοῦτο μάλιστα χρησίμου εἰς

τὸ σύστημα τοῦ Καποδίστρια. Καρμιά δυσκολία δὲν ἀπαντήθη εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ ἐπισκόπου Α. Η. εἰς γειτνιαζούσαν τινὰ ἐπαρχίαν μὲ τὴν πρωτεύουσιν· ὅτι εὖδῃ, ἐδειξέ, καὶ εὖδῃ ἐγνώσθη ἄνθρωπος τῆς Καποδιστριακῆς ἐμπιστοσύνης ἄξιος, καὶ ὅτι ἐγένετο χωρὶς πολλῆς συνειδήσεως ὄργανον καὶ ἐκτελεστὴς πάσης διαταγῆς καὶ θελήσεως, καὶ τοιοῦτος ἄνθρωπος ἦτον εὖρημα πολύτιμον. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐπισκοπεῖ εἰς ἀκόμῃ! Ἐχάρει καὶ ἡ ἐπισκοπὴ τῶν Σαλόνων. Κατ' αἰτίαν καὶ σύστασιν ἄλλου πιστοτάτου καὶ ἐπιτηδειοτάτου ὁργάνου τοῦ Καποδίστριας, ὑπὸ τοῦ ἐποίου τὸν σκληρότατον δεσποτισμὸν ἐστέναζεν περὶ τὰ τρία ἔτη ἐν τῶν σημαντικῶν τμημάτων τῆς Ἑλλάδος, ἐλαττωμένη παντοιοτρόπως πρὸ αὐτοῦ, καὶ ἐσχάτως ἱκανὸν αὐτοῦ μέρος ἤφηνίσθη δι' αὐτόν· καὶ αἰτήσιν καὶ σύστασιν τοιοῦτου ἀνθρώπου διορίσθη Τοποτηρητὴς τῆς ἐπισκοπῆς ἐκείνης ὁ πρόην Μανδενίτης. Ὁ ἐπίσκοπος οὗτος ἐπώλησε πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τὴν ἐπισκοπὴν του, ὡς πατρικὸν του κτῆμα, καὶ λαβὼν τὰ χρήματα ἀνεχώρησεν εἰς τὴν πατρίδα του Ἰθάκην. Ἐν ἔτει 1828, ἐξ οὗ δηλ. ἀρχισαν νὰ ἐρχονται εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς σκῆπη οἱ κηρῖνες, ἦλθε καὶ αὐτός, καὶ ὁ Καποδίστριας, ὑποκρινόμενος ἐνίοτε ἀκόμῃ τὸν χρηστὸν, τὸν δικαίον, τὸν ἐδέχθη κακῶς· ἀλλ' ὅτε πλέον ἀπεδύθη τὴν ἀλωπεκὴν, καὶ ἐνεδύθη τὴν λεοντὴν, διώρισε καὶ αὐτόν, λησμονήσας ὅσους κατὰ πρόσωπον τῷ εἶπε ψυχροὺς λόγους εἰς Πόρον· διότι ἐστράθη ὁ ἄνθρωπος ὡς χρησίμος. Καὶ οὗτος ἐπισκοπεῖ εἰς ἀκόμῃ! Ἱερομόναχος τις ἐκ Σμύρνης χειροτονήθη ἐν Πάτρῳ παρὰ τοῦ πρόην Πατριάρχου τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κυρήνης πρὸς ἀργυρολογίαν εἰς χρεωλυσίαν. Ἐκ τῆς Πάτρως ἐπέταξεν ὁ νεόπλαστος ἐπίσκοπος χωρὶς ἐπισημῆς εἰς Πέτσαν ἐπὶ τῆς λαμπρᾶς τῆς πειρατείας μᾶλλον ἢ καταδρομῆς ἐτοχῆς· κηλόγει τὰ ἐκπλέοντα πλοῖα, καὶ ἐλάμβανε μερίδιον πρὸ αὐτῶν, μετὰ πλουσίων φορτίων εἰσπλεόντων. Εἰς τὸν καλὸν τοῦτον ἄνθρωπον εἶδεν ὁ Καποδίστριας παντακόσια γρόσια κατὰ μῆνα, καὶ ἂν δὲν ἐπέστρεφεν εἰς Σμύρνην, ἤθελε λάβει καὶ ἐπισκοπὴν. Ὁ πρόην Τριπόλεως καὶ Τοποτηρητὴς Ναυπλίας πρὸ τοῦ Καποδίστριας διορισμένος Διονύσιος, ἐπτερήθη τὴν ἐπισκοπὴν, καὶ ἐξωρίσθη ἐκ Ναυπλίας ἐπὶ τῶν ἀδικῶν ἐξοριῶν, διότι ἐφρόνει ὀρθῶς, καὶ ἐλάλει ἐλευθέρως περὶ τῶν ἔθνικων συμφερόντων. Τοιοῦτοι διορισμοὶ ἐπισκόπων, τοιαῦται μεταθέσεις, τοιαῦτ' ἀνταμοιβὰί ἐγένον καὶ ἄλλαι παρὰ τοῦ Καποδίστριας.

Ὁ Πατριάρχης τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἀγαθάγγελος, πρὸς ἐνδειξίν τῆς πρὸς τὸν Σουλτάνον πίστεώς του, ἐπεμψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπίσκοπον Θεβῶν, ἐν ᾧ ὁ κανονικῶς χειροτονημένος πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐπίσκοπος Θεβῶν ἔζη καὶ ζῇ, καὶ ἐν ᾧ ὁ διορισμὸς ἄλλου ἐπισκόπου, ζῶντος τοῦ πρώτου καὶ ἐπισκοπεύοντος, εἶναι ἐναντίον τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων. Ὁ Καποδίστριας εὐρήκε καὶ τοῦτον ἐπιτηδειότατον εἰς τὸ σύστημά του, καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἀποβάλῃ ἐκεῖθεν, καὶ μόλις μετὰ πολλὰς ἀναφορὰς καὶ ἱκεσίας καὶ τοῦ κανονικοῦ ἐπισκόπου καὶ τῶν κατοίκων ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ τὴν ἐπισκοπὴν εἰς ὃν νομίμως ἀνήκεν αὕτη· ἀλλὰ διώρισε τὸν παρέγγραπτον ἐκεῖνον ἐπίσκοπον, ἂν καὶ παρὰ τοῦ κανόνα χειροτονημένον, εἰς τῆς Πάτρως, ὡς χρησίμον, καὶ ἀπέβαλεν ἄλλον ἐκεῖθεν παρ' αὐτοῦ διορισμένον, ὡς ἄχρηστον ἴσως καὶ ἀνεπιτηδεύον. Ἡ Διοικητικὴ Επιτροπὴ ἐπράξε καλῶς ἀποβαλοῦσα ἐκεῖνον· ἀλλὰ δὲν ἤξεύρω, ἂν ἐπράξε καλῶς, διορίσασα τοποτηρητὴν τῆς ἐπισκοπῆς τῶν Πάτρως διακονόντινα τοῦ προαποθανόντος ἐπισκόπου τοῦ τόπου ἐκείνου· κληρονομικὰ δίκαια δὲν ἀπέρχονται εἰς τὰ τοιαῦτα.

δημόσιον συνήγορον, ένα δημόσιον συνήγορον, δύο γραμματεῖς, δύο υπογραμματεῖς, διοριζομένους ἑλους ἀπὸ τὴν Κυβερνήσιν.

Διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, ἐγκληματικὸν καὶ πολιτικόν.

Τὸ ἐγκληματικὸν τμήμα προεδρεύεται ἀπὸ τὸν πρῶτον Πρόεδρον, καὶ ἔχει πέντε δικαστάς, τὸ δὲ πολιτικόν, ἀπὸ τὸν δεύτερον Πρόεδρον, καὶ ἔχει τέσσαρας δικαστάς.

32. Ὅσακις τὸ ἐγκληματικὸν τμήμα δὲν ἔχει προκειμένας ὑποθέσεις ἐγκληματικῆς ὕλης, παραλείπει κατὰ κλῆρον ἕνα τῶν δικαστῶν, καὶ δικάζει πολιτικὰς διαφοράς.

33. Ἐκαστον τμήμα κρίνει ἀνεκκλήτως ὅσας ὑποθέσεις τὰ Πρωτόκλητα Δικαστήρια δικάζουν ἐκκλητῶς.

34. Τὰ δύο τμήματα συνέρχονται ὁμοῦ, καὶ παραλείπονται κατὰ κλῆρον ἕνα τῶν δικαστῶν, προεδρεύονται ἀπὸ τὸν πρῶτον Πρόεδρον, καὶ κρίνουν εἰς ἕνα βαθμὸν δικαιοδοσίας ὅλους τοὺς διοικητικοὺς καὶ δικαστικοὺς ἀξιωματικούς τῆς ἐπικρατείας, ὅσοι ἐγκαλεσθῶν δι' ἐγκλήματα τῶν ἐμπιστευθέντων εἰς αὐτοὺς καθηκόντων.

35. Ἐάν τύχη ἐξαίρεσις, ἐμπόδιον ἢ ἀπουσία τινὸς τῶν μελῶν ἀμφοτέρων τῶν τμημάτων, ἀνατληρόνεται ἀπὸ τοὺς παρόντας.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ τῶν Ἐγκληματικῶν Δικαστηρίων.
ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ τῆς Διορθωτικῆς Δικαιοσύνης.

34. Οἱ Εἰρηνοδίκαι κρίνουν

1. Τὰς καταπατήσεις τῶν συνόρων.
2. Τὴν βία καὶ τὴν δολίαν μετοχέτευσιν τῶν ὑδάτων.
3. Τὰς ζημίας τὰς γινομένας ἐντὸς τοῦ ἔτους ἀπὸ ἀνθρώπων ἢ ζῶα εἰς χωράφια, ἀμπελῖα, περιβόλια ἢ κήπους.
4. Τὰς ὑβρεῖς, τὰ μαλώματα, καὶ τοὺς δακτύλους, ὅσοι δὲν κατήντησαν εἰς πληγὰς, ἢ βαρεὰ κτυπήματα.
5. Ὅλα τὰ πταίσματα, ὅσα τιμωροῦνται μὲ πρόστιμον, ἢ φυλακὴν.

35. Αἱ ἀποφάσεις των εἶναι ἀνεκκλήτοι, ὅταν τὸ πρόστιμον δὲν ὑπερβαίῃ τοὺς δέκα φοίνικας, ἢ ἡ ἀποζημίωσις τοὺς τριάκοντα, ἢ ὅταν ἡ ποινὴ περιορίζεται εἰς πενταήμερον φυλακὴν.

36. Τὰ Πρωτόκλητα Δικαστήρια δικάζοντα ἐγκληματικῶς, κρίνουν ἀνεκκλήτως τὰς παρὰ τῶν Εἰρηνοδικῶν ἐκκλητῶς δεδικοσμένας ὑποθέσεις.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῆς Ἐγκληματικῆς Δικαιοσύνης.

37. Τὰ Πρωτόκλητα Δικαστήρια κρίνουν ἐκκλητῶς τὰς ἐγκληματικὰς ὑποθέσεις.

38. Εἰς ταύτας ὁ Πρόεδρος δικάζει ὁμοῦ μὲ τρεῖς συνδικαστάς ἔχοντας ψῆφον.

39. Εἰς πᾶσαν κατηγορίαν ἐγκλήματος ὁ Γραμματεὺς τοῦ Δικαστηρίου γίνεται ἐξεταστής.

40. Συνάγει τὰ ἔγγραφα τοῦ ἐγκλήματος καὶ ὅλας τὰς περὶ αὐτοῦ ἀποδείξεις, καὶ ἐκθέτει δι' ἀναφορᾶς τοῦ πρὸς τὸ Δικαστήριον τὴν περὶ ἐνοχλῆς ἢ ἀθωότητος τοῦ ἐγκαλούμενου γνώμην του.

Αἱ ἐξετάσεις τῶν μαρτύρων γίνονται, παρόντος τοῦ δημοσίου συνήγορου.

41. Ἐάν ὁ ἐξεταστής κρίνῃ, ὅτι ὑπάρχει αἰτία κατηγορίας, ὁ δημόσιος συνήγορος εἰσάγει τὸν ἐγκαλούμενον εἰς δίκην.

42. Ἐάν ὁ ἐξεταστής δὲν εὕρῃ αἰτίαν κατηγορίας, ὁ δημόσιος συνήγορος δύναται, μετὰ ὥριμον στάθμισιν τῶν ἀποδείξεων, νὰ τὸν εἰσάξῃ ἢ μὴ εἰς δίκην.

43. Τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς δικάσεως ὁ δημόσιος συνήγορος ἐγγάλλει ἀπὸ τὴν στάμνον ἐν τῶν ὀνομάτων τῶν συνδικαστῶν, ὁ δὲ ἐγκαινύμενος δύο.

44. Τὰ ἄρθρα 16, 17 καὶ 18 τοῦ παρόντος ψηφίσματος ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς ἐγκληματικὰς ὑποθέσεις.

45. Αἱ ἀποφάσεις τῶν Πρωτοκλήτων Δικαστηρίων δύνανται νὰ ἐκκαλεσθῶν εἰς τὸ Ἀνεκκλήτων.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ τῶν Δημοσίων Συνηγόρων.

46. Οἱ δημόσιοι συνήγοροι ἔχουν τὰ ἐξῆς ἔργα.

1. Κινεῖν τὰς ἐγκληματικὰς ἀγωγὰς.
2. Φροντίζουν διὰ τὴν εὐταξίαν τῶν Δικαστηρίων, καὶ διὰ τὴν ταχεῖαν ἐκπεραίωσιν τῶν δικαζομένων ὑποθέσεων.
3. Ἐπαγρυπνοῦν τοὺς ἀξιωματικούς τῆς δικαστικῆς Ἀστυνομίας.

4. Φροντίζουν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ὅσαι μάλιστα ἀφορῶσι τὴν κοινὴν εὐταξίαν.

47. Εἰς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις ἐνεργοῦν ἐξ ἐπαγγέλματος εἰς ὅλας τὰς ἀπὸ τὸν νόμον ἀναφερομένας περιστάσεις.

48. Ὀφείλουν νὰ δίδουν τὰ συμπιράσματά των εἰς ὅλας τὰς περὶ διαζυγίων ὑποθέσεις.

49. Κοινοποιοῦνται εἰς αὐτοὺς αἱ ἐξῆς ὑποθέσεις:

1. Ὅσαι ἀφορῶσι τὴν κοινὴν εὐταξίαν, τὴν ἐπικράτειαν, τὰ δημόσια καταστήματα, τὰς δωρεὰς, καὶ τὰς κληροδοσίας, τὰς γινομένας εἰς ὄρελος τῶν πτωχῶν.
2. Ὅσαι ἀφορῶσι τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῶν προσώπων καὶ τὰς ἐπιτροπὰς.
3. Αἱ περὶ ἀρμοδιότητος Δικαστηρίων, καὶ ἐξαίρεσεως τῶν δικαστῶν.
4. Αἱ διαφοραὶ τῶν ἀνηλίκων καὶ ἐν γένει ὅλαι ἐκεῖναι, εἰς τὰς ὁποίας τὸ ἐν τῶν μερῶν ὑπερασπίζεται διὰ κηδεμόνος.
5. Ὅσαι ὑποθέσεις ἀνάγονται εἰς τοὺς ἀπόντας.

50. Οἱ δημόσιοι συνήγοροι τῶν Πρωτοκλήτων Δικαστηρίων ὀφείλουν νὰ πέμπουν κατὰ μῆνα πρὸς τὸν γενικὸν δημόσιον συνήγορον ἀκριβῆ κατάλογον, πόσαι ὑποθέσεις εἰσῆχθησαν εἰς τὸ οἶκεῖον αὐτῶν Πρωτοκλήτων, καὶ πόσαι ἔμειναν ἐκκρεμεῖς.

Πέμπουν ὡσαύτως πρὸς αὐτὸν σύνοφιν τῶν δεδικοσμένων ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων.

51. Ὁ γενικὸς δημόσιος συνήγορος ὀφείλει νὰ κάμῃ κατὰ τριμηνίαν τὴν αὐτὴν παραπομπὴν πρὸς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρα Συμπληρωτικά.

52. Τὰ δικαστήρια, εἰς μὲν τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις, κρίνουν κατὰ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς νόμους, τοὺς ἐμπεριεχομένους εἰς τὴν Πράχειρον Εἰσάγγελον τοῦ Ἀρμενοπούλου, καὶ εἰς ἐλλείψειν ἢ ἀσάφειαν αὐτῶν, κατὰ τοὺς λοιποὺς τῶν αὐτοκρατορῶν νόμους. εἰς δὲ τὰς ἐμπορικὰς, κατὰ τὸν Ἐμπορικὸν τῆς Γαλλίας Κώδικα εἰς ὅτι αὐτὸς δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸ πρὸν ψήφισμα, καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἰσχύοντας νόμους. εἰς τὰς ἐγκληματικὰς ὑποθέσεις δικάζουν κατὰ τὸ ἀπάνθισμα τῶν ἐγκληματικῶν, καὶ τοὺς λοιποὺς ἰσχύοντας νόμους, καὶ ἀκολουθοῦν τὴν ἀπὸ 6 Μαρτίου 1829 Ἐγκλη-

Δὲν εἶναι ὀλιγώτερον δίκαιον νὰ μεταγάγῃμεν καὶ τὴν δικαιοσύνην εἰς τοὺς δύο βαθμοὺς τῆς. Ποίαν ὠφέλειαν ὑπονοοῦνται τρεῖς βαθμοὶ ἢ δύο ἐκκλησίαι; νὰ ἀσφαλίσωμεν ἡμᾶς γε περισσότερον τὰς ἀποφάσεις τῆς δικαιοσύνης; ἀλλ' ἀνίσως τυχὸν τὸ Πρωτόκλητον καὶ Ἐκκλησιον Δικαστήριον ὁμολογώμεν, καὶ ἔπειτα τὸ Ἀνώτατον καταδικάζῃ καὶ τῶν δύο τὰς ἀποφάσεις, τότε ποίαν ἀσφάλειαν ὑπονοοῦνται ἡ κοινὴ γνώμη; ποίαν πεποιθήσιν εὐρίσκει τὸ ἐκτελεσθέν μέρος, ὅτι δὲν ἀδικήσῃ; Ἐξ ἑνὸς μὲν μέρους εἶναι εἰζήτα τὸν ἀριθμὸν τῶν βαθμῶν καὶ τῶν δικαστῶν, ἔξ ἄλλου δὲ τὴν βαρύτητα αὐτῶν. Ποίος δύναται νὰ κρίνῃ τὴν ὑπεροχὴν τῶν δύο τούτων πιθανότητων;

Οἱ δύο βαθμοὶ ἀπεφείγουν τὴν ἀποτίμωσιν τοῦ νὰ κατανοῦν τὰς ἀποφάσεις τῆς δικαιοσύνης ἀμφισβόλους· ἂν τὸ Ἀνώτατον καταδικάζῃ τὸν Πρωτοκλήτον τὴν ἀπόφασιν, τὰ πάντα ὑπόσχονται, ὅτι δὲν ἐλανθᾷσθῃ οἱ δικασταὶ τοῦ εἶναι καὶ περισσότεροι καὶ πλέον φωτισμένοι· οἱ Συνήγοροί τοῦ ὑπερέχοντος τῶν ἐπαρχιῶν τὸ ἀκροατήριον τοῦ εἶναι καὶ πολυπληθέστερον καὶ ἰκανώτερον κτλ. κτλ. Περισσότερον τούτου δὲν δύναται νὰ ἐκτανθῇ ἡ ἀνθρωπίνη φρόνησις.

Ἀλλὰ ταῦτα δὲν εἶναι τὰ μόνα πλεονεκτήματα τοῦ διπλοῦ δικαιοδοτικοῦ βαθμοῦ· εἶναι δίκαιον νὰ μετρήσωμεν καὶ τὰς βαρεῖας ζημίας τοῦ πολυτίμου καιροῦ καὶ τῶν ἐξόδων, τὰ ὅποια συνεπιφέρει μεθ' ἑαυτῆς ἡ αὐξήσις τῶν ἐκκλησιῶν. Ἄς προσθέσωμεν ἀκόμη, ὅτι οἱ τρεῖς βαθμοὶ τοῦ προλαβόντος ὁργανισμοῦ ἐπεδέχοντο καὶ μίαν μεταρρύθμισιν ἕκαστος, καὶ ἐπομένως ἐγίνοντο ἔξ' ἀνίσως μάλιστα ἐπρόκυπτε καὶ προδικαστικὴ ὕλη. τότε αὐτὴ τριῶν βαθμῶν, εἶχομεν καθιερωμένους δώδεκα εἰς μίαν καὶ μόνην ὑπόθεσιν.

Ταῦτα ἐκρατοῦσαν μετέωρους τοὺς δικάζομένους δι' ἔτη πολλά· ταῦτα ἐπροκάλεσαν πολλάκις δικαστικὰ μόνον ἐξοδα διπλᾶ καὶ τριπλᾶ ἀφ' ὅσον ἄξιζεν ἡ ἀδικαστος· εἰσέτι ὑποθέσεις· ταῦτα ἐγέννησαν τοὺς βαρεῖς γογγυσμοὺς καὶ τὰ πικρὰ παράπονα, ἀπὸ τὰ ὅποια ἀντηχοῦσαν τὰ Δικαστήρια, καὶ ἐσάλευσαν ὑπὲρ πάντ' ἄλλο τὰ θεμέλια τῆς παρελθούσης Κυβερνήσεως. Ταῦτα ἦσαν ἱκανὰ νὰ προξενήσουν μεγάλην καὶ δικαιολογημένην ἀγανάκτησιν καὶ εἰς ἄλλα ἔθνη, συνεισβισμένα πρὸ αἰῶνων εἰ, τοὺς βραδεῖς τῆς διαδικασίας τύπους· πῶς ἦτον λοιπὸν δυνατόν νὰ μὴ φέρουν τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου αἱ ἔξεις τῶν ἀνθρώπων δὲν ἐγνώριζαν εἰμὴ τὴν ἀπλήν καὶ γοργὴν δικαιοσύνην, ἣτις ἐπεκρατοῦσε πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως;

Δὲν συνεισέφεραν ὀλίγον εἰς τοῦτο καὶ αἱ δύο Διαδικασίαι, ἥτε Ἐγκληματικὴ καὶ ἡ Πολιτικὴ, τῶν ὁποίων αἱ διατάξεις ἦτον συνταγμέναι μετὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, καὶ ἀπεβλεπαν εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν. Φέρει ἀκόμη ἀπορίαν, πῶς ἡ τότε Κυβέρνησις ἐνόμισε δίκαιον ἢ καὶ εὐλογοφανές νὰ εἰσάγῃ εἰς τὰ Δικαστήρια ὡς νόμους καθεστῶτας τὰ προήγουσα καὶ εἰσέτι ἀσυζήτητα ἐκεῖνα ἔργα· τὸ πολὺ ἠμποροῦσε μόνον νὰ τὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὰς δικαστικὰς ἀρχάς ὡς δοκίμια, τῶν ὁποίων ὁ καιρὸς ἠδύνατο εἶναι νὰ δείξῃ τὴν χρησὶν ὠφελίμον καὶ σύμφωνον μετὰ τὸ πνεῦμα τῆς τακτικῆς δικαιοσύνης· ἐκ ἀπὸ τὰ δύο, ἢ τὰ ἐνόμιζε δίκαια καὶ ὠφελίμα, καὶ τότε ἐπρεπε νὰ τὰ καθιερώσῃ ὡς τὸν δικαιοσύνην ὁργανισμόν διὰ τῆς συμπαρέσεως τῆς Γερουσίας, ἢ ὡς τὸν δὲν ἐπροκάλεσε καὶ αὐτῆς τὴν συναίνεσιν, δὲν

ἐπρεπε νὰ τὰ θεωρῇ εἰμὴ ὡς ἀπλᾶ δοκίμια; παραδεδομένα εἰς τὴν κρίσιν τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν· ἀλλὰ πρὸς τί νὰ ξαίνωμεν τὰς πληγὰς ἐκεῖνας, τὰς ὁποίας ὁ χρόνος ἀρχίζει νὰ συνουλόγῃ; Ἄς σύρῃμεν ἐπὶ τοῦ παρελθόντος τὸ κάλυμμα τῆς εὐπρεπειᾶς, περιοριζόμενοι εἰς τοῦ παρόντος τὴν ἀδυσωσίαν.

Ἡ σύνθεσις τῶν Δικαστηρίων δὲν φέρει ὀλιγώτερας δυσκολίας καὶ ἀμφισβητήσεις. Ποῖον τῶν δύο συστημάτων εἶναι καὶ δικαιότερον καὶ συμφερότερον; Οἱ ὀρκωτοὶ κριταὶ, ἢ οἱ τακτικοὶ δικασταί; Τοῦτο τὸ ζήτημα διαιρεῖ πρὸ πολλοῦ τοὺς ἀνθρώπους· ἐκεῖνοι μὲν φαίνονται νὰ εὐχαριστοῦν καὶ νὰ ἀναπαύουσιν τὸ μέγιστον μέρος αὐτῶν ὅμως ἐπίσημοι νομοδιδάκται, γεννήματα καὶ θρέμματα τοῦ τόπου, ὅπου τὸ ὀρκωτὸν σύστημα εἶναι (ἢ εἰπω εὐτὼς) αὐτοχθονικὸν φυτὸν, ἀπέδειξαν, ὅτι περιέχει ἐν ἑαυτῷ ἐλαττώματα ἔμφυτα. Κατ' αὐτοὺς, οἱ ὑπέρμετροι ἔπαινοι, τοὺς ὁποίους ἔξουσι ἀκρεβέστως ἐπεσώρευσαν ὑπὲρ αὐτοῦ, εἶναι πολλάκις σαρκασμοὶ καὶ κατακρίσεις τοῦ ἐπιχωρίου αὐτῶν δικαστικοῦ ὁργανισμοῦ· εἶναι μᾶλλον ἀποτέλεσμα συγκρίσεως τῶν δύο συστημάτων, παρὰ κρίσεως ἀπόλυτος.

Ἡ συγκέρασις τῶν συστημάτων τούτων μὲ φαίνεται πρὸς σφυστέρειαν καὶ συμβιβασμένη καλῆτερα μετὰ τὰς χρεῖας μας. Διὰ τοῦτο ἀπὸ τοῦ δικαστῆ τῶν Πρωτοκλήτων μόνος ὁ Προέδρος διορίζεται ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐκλέγονται ἀπὸ τοὺς πολίτας· αἱ Βίρηνδικαίαι μάλιστα, αἵτινες εἶναι ὁ ἐπιούτιος ἄρτος τοῦ λαοῦ, παραλείπονται ὁλοσχερῶς εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἐκλογὴν.

Ἡ πείρα ὅλων τῶν αἰῶνων ἀπέδειξεν, ὅτι ὁ λαὸς ἠξεύρει νὰ ἐκλέγῃ καλῆτερα τὰς ἀρχάς του. Τί δικαιότερον λοιπὸν παρὰ νὰ τοῦ παραχωρηθῇ τοῦτο τὸ δικαίωμα διὰ τὰς οἰκειάς του ὑποθέσεις; Ἀλλ' ἂς ὑποθέσωμεν, ὅτι ἐλανθᾷσθῃ ἅπαξ εἰς τὰς ἐκλογὰς του. Τότε θέλει ζημιωθῇ αἰσθητῶς εἰς τὰ ἴδια καὶ ἄμετα συμφέροντά του· τοῦτο θέλει τὸν ἐξυπνίσαι, καὶ τὸν κρατήσῃ ἀγρυπνίαν διὰ τὰς μελλούσας ἐκλογὰς· διὰ τοῦτου ἀνοίγεται τρόπος τινὰ εἰς τοὺς πολίτας σχολεῖον τακτικῶν καὶ φρονίμων ἐκλογῶν.

Κρίνω περιττὸν νὰ ὁμιλήσω περὶ τῶν ὀνομασθέντων ἐξαιρετικῶν Δικαστηρίων, τὰ ὁποῖα ἦγον εἰδικαὶ ἐπιτροπαί· δὲν εὐχαριστεῖτο μάλιστα ἡ ἐξουσία νὰ ἦναι μέρος καὶ δικατῆς· ἀπαιτοῦσιν ἀκέρη νὰ διορῇ προσωπικὸν Δικαστήριον ἐναντίον ἐκάστου θύματος, ὅς ὅποιον ἀπεφάτιζε νὰ καταδιώξῃ ἐγκληματικῶς.

Δὲν κρίνω ὀλιγώτερον περιττὸν νὰ προσθέσω, ὅτι ἀποδίδεται πάλιν εἰς τὰ Δικαστήρια ἡ ἀεζήτησις, ἣτις πρέπει νὰ ἦναι ἀχώριστος σύντροφός των. Χωρὶς αὐτὴν ἡ δικαιοσύνη καταντᾷ αἰχμάλωτος τῆς πολιτικῆς, ἡ μάλλον τῆς ἐξουσίας· τότε ἡ τιμὴ, ἡ ζυὴ, ἡ ἐλευθερία, καὶ ἡ περὶ ἐξουσία ἐκάστου μένει ἐκθεμελιωμένη εἰς τὴν διάκρισιν αὐτῆς· τότε κρατοῦνται ὅλοις τοῦ πολίτου μετέωροι, τοὺς μὲν διὰ τοῦ φόβου, τοὺς δὲ διὰ τῆς ἐλπίδος, ἐξ ἑνὸς μὲν μέρους σκάπτει τὸν λάκκον τῶν ἐθνικῶν ἐλευθεριῶν, ἐξ ἄλλου δὲ προκαλεῖ τοὺς γογγυσμοὺς, καὶ τέλος τὴν ἀπειθείαν· τότε οἱ πολιτικοὶ σπασμοὶ, προδρομοὶ τῆς ἀναρχίας, προμηνύουν τὴν λύσιν τῶν τῆς κοινωνίας δεσμῶν.

Ἐν Ναυπλίῳ, τὴν 31 Μαΐου 1832.

Ο ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γράμματις Π. ΚΑΡΑΓΑΓΓΗΣ.

Ο αὐτὸς Πατριάρχης ἐπεμψε συγχρόνως καὶ ἐπίσκοπον Ἀθηνῶν, καθὼς καὶ ἐπίσκοπον Εὐρίπου. Ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἀττικῆς Λαθιμος ἐξώσθη τῆς ἐπισκοπῆς παρὰ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ ἐξωρίσθη μάλιστα εἰς τοὺς γυναικῶν τῆς Θετταλίας βράχους, Μετέωρα λεγομένους. Ἐκεῖθεν ἐκινήθη, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν εἰδότεων, νὰ ἐλκύσῃ εἰς αὐτὸν τὴν εὐνοίαν τοῦ Κιουταγῆ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῶν Ἀθηνῶν ἐν ἔτει 1827, καὶ διορίσθη κατὰ σύστασιν αὐτοῦ Ἀθηνῶν ἐπίσκοπος. Καθὼς ὁ παρέγγραπτος ἐπίσκοπος Θεβῶν, καὶ ὁ Ἀθηνῶν, διορίσθησαν εἰς τὸ νὰ φέρωσι τοὺς ἐκεῖ Ἀθηναίους εἰς τὴν ὑποταγὴν τοῦ Σουλτάνου διὰ τὴν προσωπικὴν τύχην τῶν ὑπῶν αὐτοῦ εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα· ἀλλὰ οὐδὲν ἤθελον διορισθῇ. Καὶ οἱ δύο ἐδείχθησαν ἄξιοι τῆς προστολῆς, ἀλλὰ καὶ ἀργυρολόγοι ἄριστοι. Ὁ εἰρημένος ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐζήτησεν ἐσχάτως παρὰ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τὴν ἐπισκοπὴν· ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀκόμη δὲν προστάσσει εἰς τὴν Ἀττικὴν· ἀλλ' ἔχει ὁ ἐπίσκοπος καὶ Σουλτανικά φαρμάκια, καὶ κατὰ ταῦτα δύναται νὰ ἐπισκοπεύῃ καὶ ὑπὸ Τουρκικὴν ἐξουσίαν. Ὁ Ἕλλην καὶ φιλόπατρις ἐπίσκοπος Ταλαντίου ἦτον διορισμένος Τοποτηρητῆς τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τοῦ 1825, καὶ ἔχει δικαίωματα καὶ ἐκκλησιαστικῶς καὶ πολιτικῶς εἰς τὴν ἐπισκοπὴν ταύτην. Ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦτο ἀπεποιήθη εἰς τὸν νέον ἐπίσκοπον τὴν καθέδραν τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἐπρόσφερεν εἰς αὐτὸν ἄλλην· ὁ δ' ἐπέμνε ζήτησιν τὴν νόμιμόν του γυναικα! Ἀλλὰ διὰ ποίους λόγους διανέμει ἐπισκοπὰς εἰς τοιοῦτους ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις; Φιλανθρωπευομένη; ἢ δειξῇ τὴν φιλανθρωπίαν τῆς εἰς ἄλλους. Εἰς ἀνταμοιβὴν ἐκδουλεύσεων; ἔχουν ἄλλοι πολλῶν περισσότερα δίκαιώματα εἰς ἀνταμοιβὴν διὰ σημαντικωτέρους ἐκδουλεύσεις.

Ὅσοι ἐπίσκοποι ἦλθον ἄλλοθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅλοι ζητοῦν ἐπισκοπὰς πρὸς ἐξοικονόμησιν των· τ' αὐτὰ ζητήματα θέλουν κάμει καὶ ὅσοι ἄλλοι ἔλθωσιν εἰς τὸ ἔθνος. Ἀλλ' ἔχει χρέος ἡ πτωχὴ Ἑλλάς νὰ τρέφῃ κληῖνας, καὶ ἀμαθεῖς τὸ πλεῖστον μέρος, καὶ ὅχι βέβαια ἐπιτηδεύουσιν εἰς τὴν τωρινὴν καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν κατάστασιν τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας; Ἀλλ' εἶναι ἀληθινόν, ὅτι τοιοῦτοι εἶναι καὶ πολλοὶ τῶν ἐτι σωζομένων ἐκ τῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως Ἑλλήνων ἐπισκόπων, καὶ τινες μάλιστα αὐτῶν δὲν εἶναι ἄξιοι οὐδὲ χοίρων βοσκοί, ὅχι λογικῶν προβάτων ποιμένες νὰ ἦναι, καὶ διὰ τὴν ἀμαθειάν των καὶ διὰ τὰ φαῦλα ἥθη των γίνονται σκάνδαλον εἰς τοὺς χριστιανούς. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι φρόνιμον νὰ πολλαπλασιάζεται τὸ ὑπάρχον κακόν διὰ τῆς προσθήκης καὶ ἄλλων τοιούτων ἀναξίων ἐπισκόπων. Εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ τὸν διορισμὸν τῶν ἐπισκόπων ἀπαιτεῖται μεγάλη προσοχή, καὶ τοῦτο συνιστᾶται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

Αἱ Ἑλληνικαὶ Κυβερνήσεις πρὸ τῆς Καποδιστριακῆς ἐφρόντισαν ν' ἀπαγορεύωσι τὴν νέων πρεσβυτέρων καὶ διακόνων χειροτονίαν διὰ λόγους φρονιμωτάτους καὶ δικαιοτάτους· ἡ διαταγὴ αὕτη δὲν ἐφυλάχθη, καθὼς, κατὰ δυστυχίαν, καὶ πολλοὶ ἄλλοι σωτήριοι διαταγαί. Πολλοὶ τῶν ἐπισκόπων, ἐμπορευόμενοι καὶ τὴν χειροτονίαν, καθὼς καὶ τὰς ἄλλας ἱερὰς τελετάς, ἐγάμωσαν χωρὶς τινὸς ἀνάγκης τὴν Ἑλλάδα πρεσβυτέρων καὶ διακόνων, ἀδιακρίτως χειροτονημένων, ἀνθρώπων ἀμαθεστάτων, καὶ πολλῶν μάλιστα ἐπισήμων ἐπὶ κακοθείᾳ, πρὸς ἀξιοκατάκριτον ἀργυρολογίαν. Εἰς τούτων τῶν ἐπισκόπων εἶναι καὶ ὁ ἐπίσημος ἐπὶ ρυπαρᾷ φιλαργυρίᾳ ἐπί-

σκοπος Α. . . δετις εἶναι ἱκανὸς καὶ πατριάρχην Ἀγκιστρὴν νὰ χειροτονήσῃ διὰ χρήματα, καὶ τὸν Χριστὸν αὐτὸν νὰ πωλήσῃ καὶ δι' ὀλιγώτερα τῶν τριάκοντα ἀργυρίων. Εὐς οὐ εὐτακτῆς συστηματικῶς καὶ ἡ ἐκκλησία, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ εἰρημένη ἀπαγόρευσις, καὶ νὰ ἐπιτεθῇ πάλιν βρεῖα εἰς τὸν περὶ τούτων.

Δὲν εἶναι ἀμφισβησία, ὅτι ἡ ἔδη εὐτυχῶς συγκροτούμενη ἀληθινὴ ἐθνικὴ Συνέλευσις, ἥτις θέλει σκερθῇ καὶ ἀποφασίσαι φρονίμως περὶ τῶν μεγαλητέρων συμφερόντων τοῦ ἔθνους, θέλει ἀσχοληθῇ σπουδαίως καὶ εἰς τὸν ὀργανισμὸν καὶ τὴν διατάξιν τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ κλήρου αὐτῆς.

Ὁ Β. Ε.

Σημείωσις τοῦ Ἐκδότου. — Συγκατατεθέντες νὰ δημοσιεύσωμεν τὴν ἀνωτέρω διατριβὴν, δὲν διανοήθημεν νὰ ἐλαττώσωμεν οὐδαμῶς τὸ σῆμα, τὸ ὁποῖον ὀφείλεται εἰς τὸ ἱερατεῖον. Ἡ τάξις αὕτη εἶναι ἐκείνη, ἥτις διευθύνει τὰς συνειδήσεις τῶν ἀνθρώπων· ὅσον δὲ ὑψηλότερον βαθμὸν πρέπει νὰ κατέγῃ διὰ τοῦτο εἰς τὴν κοινωνίαν, τόσον πλέον πρέπει νὰ διαγῇ θίον ἄμεμπτον, καὶ νὰ γίνεταί ἀληθὴς τύπος τῆς ἠθικῆς καὶ τῶν εὐαγγελικῶν ἀρετῶν· ἀλλῶς κινδυνεύει νὰ δώσῃ τὸ σκανδαλωδέστατον παράδειγμα εἰς τὴν διαφθοράν.

Οἱ ἐλεγχοί, τοὺς ὁποίους προσάπτει ὁ συγγραφεὺς τῆς διατριβῆς, εἶναι βαρεῖς· καὶ ἡμεῖς ἀποδοκιμάζομεν ἀπρεπεῖς τινὰς ἐκφράσεις του, καθὼς καὶ τὸν ἀπάτομον τρόπον, τὸν ὁποῖον ματεχειρίσθη, ὅσον ἐναργεῖς καὶ ἂν ἡ θύλην ἔχει τὰς ἀποδείξεις τῆς κατηγορίας. Εἴμεθα δ' ἐτοιμοὶ νὰ προσφέρωμεν τὸ ἴδιον τοῦτο μέσον τῆς δημοσιότητος πρὸς ἐκείνους, οἵτινες θεωροῦν ἐκυτοὺς ἡδικομένους, καὶ ἔχουν νὰ ὑπερασπισθῶσι τὸν ἠθικὸν χαρακτῆρά των.

Ἀρ. 1,986. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ.

Ἡ Ἀστυνομία Λακεδαιμόνος.

Πρὸς τὰς Ἀστυνομίας τοῦ Κράτους.

Τὴν 29 τοῦ παύσαντος Μαΐου ὁ Γεώργιος Κονδυλάκης Τριπολιτσιώτης φονεύσας τὸν Ἀντώνιον Λαγουτιέρην διέφυγε τὴν προσοχὴν τῆς Ἀστυνομίας ταύτης· ὅθεν εἰδοποιούνται ἅπασιν αἱ Ἀστυνομίαι τοῦ κράτους, ὅπως λάβωσι τὴν ἀνήκουσαν προσοχὴν, διὰ νὰ τὸν συλλάβωσι καὶ διευθύνωσι πρὸς τὴν Ἀστυνομίαν ταύτην, νὰ καθυποβληθῇ ὑπὸ τὴν αὐστηρότητα τῶν νόμων.

Χαρακτηριστικὰ τοῦτου: — Ἀνάστημα μέτριον, χρῶμα μέλαν, πρόσωπον μακρὸν, μύτη ὁμοία, μύσταξ νεοφυῆς, ὀφθαλμοὶ μέλανες, ἐνδυμα νησιώτικον.

Ἀντίγραφα τῆς παρούσης θέλουν κοινοποιηθῇ πρὸς τὰς ἀνήκουσας Ἀστυνομίας τοῦ Κράτους, καὶ ἕτερον πρὸς τὸν Ἐκδότην τῆς Ἐθνικῆς Εφημερίδος διὰ νὰ τοῦ καταχωρίσῃ εἰς τὸ φύλλον του.

Ἐν Μισθρᾷ, τὴν 8 Ἰουνίου 1832.

Ὁ Ἀστυνόμος Σ. Βούρβαχης.

Ποιχίλα.

Ἡ αξία τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ εὐρισκομένων χρημάτων εἰς νομίσματα πρὸς τὸ τέλος τοῦ 1809 ἔτους, ἐλογίσθη εἰς 380 ἑκατομμύρια Λιτρῶν Στερλιγγῶν, καὶ μετὰ παρέλυσιν 20 ἔτων, ἦγον ἀπὸ τοῦ 1809 μέχρι τοῦ 1829 παρήχθησαν ἐκ τῆς μεταλλεύσεως 80,736,768 Λιτρ. Στερλ. ὅστε τὸ κεφάλαιον γίνεται 460,736,768 Λ. Σ.

εὐεχὴν τὴν κοινωνίαν. Τόσοι φυλακωμένοι στενίχουν εἰς τὰ δάμα, καὶ ἀπὸ τὸ θαῖος τῶν φυλακῶν βοῶσι, ζητοῦντες δικαιοσύνην. Ἀποροῦμεν, πῶς ἡ Γερουσία ἐβράδυνε τόσον νὰ θεωπεύσῃ τὰς τόσον κατεπειγούσας καὶ ἀναγκαιοτάτας χρεῖας τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Κυβερνήσεως;

Ἐπεὶ τὸ σχέδιον τῆς ἀναποφεύκτου μεταρρυθμίσεως τῶν Δικαστηρίων προηγεῖται δὲ αὐτοῦ ἡ ἀναφορὰ τοῦ Γραμματέως τῆς Δικαιοσύνης, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκθέτει πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τοὺς λόγους καὶ τὰς αἰτίας, αἱ ὁποῖαι ἐπροκάλεσαν ἐξ ἀνάγκης τὴν μεταρρύθμισιν ταύτην. Εἶχεν ἴσως καὶ ἄλλους λόγους ὅχι ὀλιγώτερον ἰσχυροὺς, οἱ ὁποῖοι παρεσιώπηθησαν διὰ τὴν ἀπαιτουμένην εἰς τὰς ἐπισήμους ἀναφορὰς ἐπιμέλειαν.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Σ. ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ.

Κύριοι,

Ἡ δικαιοσύνη εἶναι ὁ πρῶτος καὶ κυριώτερος σκοπὸς τῆς κοινωνίας. Οἱ ἄνθρωποι παραιτοῦντες τὸν ἄγριον βίον, ἐθυσίασαν μέρος τῆς ἐλευθερίας των καὶ τῶν λοιπῶν ἀγαθῶν, ὅσα εἶχαν εἰς τὴν ἐξουσίαν των, διὰ νὰ τὰ προσφέρουν εἰς χοῆσιν καὶ ὑποστήριξιν τῆς πολιτικῆς συντροφίας των. Πρὸς τί ἡ Ψυσιὰ αὕτη; Διὰ νὰ ἀσφαλίτουν ἀναμφισβήτως εἰς βάσεις ἰσχυρωτέρας καὶ βεβαιωτέρας τὰ λοιπα μέρη τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἐφύλαξαν εἰς ἑαυτῶν χοῆσιν.

Τὰ Δικαστήρια, ὅργανα τῆς δικαιοσύνης, εἶναι τὸ ἀσφαλέστερον παλλάδιον τῆς περιουσίας, τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν πολιτῶν· ἀλλ' ὅσον αἱ ἀσφάλειαι, τὰς ὁποίας ὁ νόμος ἀπονέμει εἰς αὐτὰ δι' ὄφελος ἐκάστου, εἶναι πολὺτιμι, τόσον ὁ ὁργανισμὸς των γίγνεται ἀνώμαλος καὶ δυσκατόρθωτος. Πολλὰ τῶν εὐνομιουμένων ἐθνῶν καυχῶνται μὲν εὐλόγως διὰ τὰ ἀθάνατα τῆς νομιμότητος μνημεῖα, τὰ ὁποῖα πολλῶν αἰώνων πείρα καὶ φῶτα ἀφθόγως συρρέυσαντα ἀνήγειραν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τὸν δικαστικὸν τῶν ὁργανισμῶν παραποιοῦνται ἀκόμη ὅχι χωρὶς δικαίαν αἰτίαν.

Τί πρέπει νὰ φρονήσωμεν πλέον διὰ τὰ περὶ τούτου ἰδία ἡμῶν ἔργα, ὅταν εἰσέτι δὲ μετρώμεν ὑπὲρ τὰ τρία ἔτη, ἀφού, ἀποκλεισθέντος τοῦ ναοῦ τοῦ Ἰανυ, ἀναίχῃ καὶ τῆς δικαιοσύνης ὁ δρόμος; Εἶναι ἀληθινόν, ὅτι τίποτε δὲν μᾶλλον ἐμποδίζει νὰ ὀφειλῶμεν ἀπὸ τοὺς καρπύς των σοφῶν διδασκαλιῶν καὶ τῆς φρονίμου πείρας τῶν ξένων ἐθνῶν ὁμῶς καὶ αὐτοὺς εἶναι ἀνάγκη νὰ τοὺς συμβάλλωμεν προβλεπτικῶς μὲ τὰς ἠθικὰς καὶ φυσικὰς χρεῖας καὶ ἰδιότητας τοῦ τόπου, ὅπως θέλομεν νὰ τοὺς ἐφαρμόσωμεν· ἀλλ' ὅπως γίνονται ἐπικίνδυναι, καὶ ἀντὶ τῆς προσδοκωμένης ἀφελείας, δύνανται νὰ φέρουν βλάβην περισσοτέραν.

Ἡ προσφυὴς ἐφαρμογὴ δὲν εἶναι βεβαιὰ οὔτε τόσον ὀμαλὸν, ὥς ἐτόσοι ὀλίγου καιροῦ ἔργον· κυρίως εἶναι γένημα τῆς πολυμέχθου πείρας. Ἀναμφισβήτως, ἂν αὕτη δὲν εἴται τυφλή, ὡς πολλοὶ τὴν ὀμίανται, ὁμῶς τὰ βήματά της εἶναι πάντοτε βραδέα, καὶ πολλάκις διακόπτονται ἀπὸ ἀπροσδεκήτων ἐναντιότητος.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁργανισμοῦ κύριον σκοπὸν ἔθεσα. Κύριοι, νὰ συμβουλευθῶ τὰς δύο ταύτας πηγὰς, καὶ ἐξ ἑκαστοῦ μέρους, νὰ ὠφληθῶ, ὅσον ἦτον δυνατόν, ἀπὸ τὰ φῶτα, τὰ ὁποῖα χρηγεῖ ἡ ἐπιστήμη τοῦ δικαίου, ἐξ ἄλλου δὲ νὰ τὰ συγκεράσω μὲ τὰς ἐπιτοπίους χρεῖας καὶ ἔξω. Ἐπειδὴ ἡ ἐκθεσις ὅλων τῶν λεπτομερειῶν εἶναι πολλὰ μακρὰ, περιορίζομαι εἰς ὀλίγα τῶν κυριωτέρων ἀντικειμένων.

Τὸ παρὲν σχέδιον ἐπαναφέρει τὴν δημοσίτητα, τὴν ὁποίαν ἀναιτίως ὁ προλαβὼν ὁργανισμὸς εἶχεν ἀφαιρῆσαι ἀπὸ τὰ Δικαστήρια· ἡ δημοσιότης, Κύριοι, ἐλεγίσθη ἐν λόγῳ ψυχῇ τῆς δικαιοσύνης, καὶ δὲν ἀναγκαῖον ὀλιγώτερον εἰς τὰ μέρη παρὰ εἰς τοὺς δικαστὰς· εἶναι κέντρον πρὸς τὰ καλὰ, κ' ἐνταυτῷ χαλινὸς τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ κριτοῦ.

Γίνεται τῷ ὄντι κέντρον, διότι ἐξ ἑνὸς μὲν μέρους τὸ πολυμέχθον δικαστικὸν στάδιον εἶναι σπαρμένον μὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἐξ ἄλλου δὲ μιᾶς ἡμέρας· ῥαῦμίᾳ κατατῆ πολλάκις θρίαμβος τῆς ἀδικίας, καὶ παράτασις βλαβῶν τῆς ἀθωότητος. Χωρὶς τὴν πολυόματον ἀγρυπνίαν τοῦ κοινοῦ, τὸ ὁποῖον εὐλόγως ἠμποροῦμεν νὰ διεμάσωμεν Ἀργὸν ἀκοίμητον τῶν δικαστῶν, ποῖος μᾶς ἐγγυᾶται διὰ τὴν ἀκρίβειαν ἐπιμέλειάν των;

Εἶναι καὶ χαλινὸς αὐτῶν, διότι ποῖος δικαστὴς, φύσει εὐερέθιστος, ἢ ἀνυπόμονος, ἔχων τόσους θεατὰς ἐνώπιόν του, δὲν θέλει κρατῆται τὰς ὁρμὰς του, ἱκανὰς νὰ δειλιάτουν ἢ νὰ περιστείλουν τὰ μέρη ἀπὸ τὸ ν' ἀναπτύξουν ἀποχρώντως τὴν ἰδίαν τῶν ὑπεράσπισιν; Ἡ δημοσιότης εἶναι πρόπον τινὰ πλαγία καὶ ἀρεπαίσθητος ἐκκλησι, τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων πρὸς τὴν κοινὴν γνώμην τῶν ἀκροατῶν. Ὅσοι θεαταὶ παραστέκονται εἰς τὸ ἀκροατήριον, γίνονται τόσοι δικασταί, κρίνοντες τὴν διαγωγὴν τοῦ κριτοῦ, καὶ σταθμιζόντες τοὺς λόγους του. Καὶ τὴν ἀδικίαν αὐτὴ μελετᾷ εἰς τὸν νοῦν του, ὁ δικαστὴς τότε γίνεται ἐξ ἀνάγκης δίκαιος.

Ἡ μυστικότητα εἶναι ἀληθινὸς σκώληξ τῆς τιμῆς τοῦ δικαστικοῦ τάγματος. Ποῖαν πείσιν ἠμποροῦν νὰ ἔχουν οἱ ἄνθρωποι εἰς δικαστὰς κρύπτοντας τόσον ἐπιμελῶς τὰ ἔργα των; Ἡ μυστικότητα εἶναι θυγάτηρ τοῦ ἐλαττώματος· ὁ ἄνθρωπος, φύσει φιλότιμος, ἀγαπᾷ νὰ κάμῃ ἐπιδείξιν τῶν καλῶν του πράξεων, ὅχι νὰ τὰς περικαλύπτῃ εἰς τὸ σκότος. Μ' ἕνα λόγον, ὅσον μυστικώτερα ὑπῆρξαν τὰ Δικαστήρια, τόσον μεγαλητέραν ἀποστρέφην ἐπροκάλεσαν ἐναντίον των· ἡ ἱερὰ ἐξέτασις, τὸ συμβούλιον τῶν δέκα κατήσχυον τὰς Κυβερνήσεις, αἵτινες τὰ ἐσύστησαν· καὶ οἱ ἄνθρωποι ὑπέθεσαν ἐναντίον των πολὺ μεγαλύτερα καὶ περισσότερα ἐγκλήματα ἀφ' ὅσα ἔπραξαν.

Ἡ δημοσιότης γεννᾷ μάλιστα καὶ τρέφει τὸ δημοσίον τῆς δικαιοσύνης πνεῦμα. Ποῖος ἀγνοῶν τὴν γινόμενην ἐν τῷ κρυπτῷ ἀδικίαν, ἀγανακτεῖ κατ' αὐτῇ; Καὶ πάλιν ποῖος βλέπων ὀφθαλμοφανῶς ἀδικούμενον τὸν ὁμοῖόν του, δὲν θέλει αἰσθανθῇ τὴν δικαίαν ἐμβρίμησιν, τὴν ὁποῖαν ἡ φύσις ἐσπείρειν εἰς τὴν καρδίαν ἐκάστου κατὰ τῆς ἀδικίας; Τεταῦτα συμπτώματα προμηνύουν μάλιστα τὰς αἰτίας τῶν ἐθνῶν προόδους· τότε εὐτυχεῖ τῷ ὅτι ἡ Ἐπικράτεια, καθὼς παρετήρησεν ἕνας τῶν παλαιῶν σοφῶν, ὅταν ἕκαστος αἰσθάνεται τὴν γενεμένην εἰς τὸν συμπολίτην του ἀδικίαν, ὥς νὰ τὴν εἶχε πάθει ὁ ἴδιος.

Εἶναι ἀληθινόν, ὅτι ὑπάρχουν καὶ δίκαι· ὅπου ἡ δημοσιότης βλάπτει περισσότερο παρὰ ὠφελεῖ· τοιαῦτα εἶναι, ὅσοι ἐγγίζουσιν τὴν σεμνότητα, καὶ γίνονται σκάνδαλον τῆς κοινωνίας· ἀλλ' οἱ νόμοι τὰς ἐπρόβλεψαν, καὶ ἐσυγχώρησαν τὴν μυστικότητα. Τούτων ὁμῶς, ἐξαιρουμένων, τίς ἀνάγκη τοῦ σκότους διὰ τὴν εὐρεσιν τῆς ἀληθείας καὶ τὴν ἐφαρμοσιν τοῦ νόμου; Ὅπως τῆς δικαιοσύνης ἔσπερε νὰ ᾔῃ, εἰ δυνατόν, καὶ τοιαύτης, καὶ αἱ Δύραι του νὰ μὴ κλείουν ποτέ.